

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ
ЧОТИРНАДЦЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №1

Частина двадцять шоста

Стенограма пленарного засідання
5 грудня 2025 року

Київ 2025

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ

ЧОТИРНАДЦЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №1

Частина двадцять шоста

*Стенограма пленарного засідання
5 грудня 2025 року*

Головне управління документального забезпечення
Апарату Верховної Ради України

ЗМІСТ

Засідання перше
(П'ятниця, 5 грудня 2025 року)

Частина двадцять шоста

Година запитань до Уряду ...5

ЗАСІДАННЯ ПЕРШЕ

*Зал засідань Верховної Ради України
5 грудня 2025 року, 10 година
(Після перерви)*

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **КОРНІЄНКО О.С.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слава Україні!

Шановні народні депутати, у засіданні Верховної Ради України беруть участь Прем'єр-міністр України Юлія Анатоліївна Свиріденко та члени Кабінету Міністрів України. Прошу привітати *(Оплески)*.

Шановні колеги, відповідно до прийнятої нами Постанови «Про деякі питання організації роботи Верховної Ради України дев'ятого скликання в умовах дії воєнного стану» сьогодні ми продовжуємо наше пленарне засідання.

У разі повітряної тривоги буде оголошено перерву в пленарному засіданні, і ми всі маємо перейти до безпечних місць відповідно до схеми укриття.

Шановні народні депутати, шановні члени уряду, сьогодні відповідно до Резолюції Генеральної Асамблеї ООН відзначається Міжнародний день волонтерів в ім'я економічного та соціального розвитку. В умовах повномасштабної агресії російської федерації волонтери першими простягнули руку допомоги нашим захисникам і захисницям, громадам і всім, хто потребував підтримки. Ваша самовідданість, швидкість реагування і неймовірна солідарність зберегли тисячі життів. Висловлюємо щиро подяку кожному волонтеру та волонтерці за силу духу, людяність і незламну віру в Україну. Ваш внесок є безцінним, а ваша праця прикладом для всього світу. Давайте привітаємо волонтерів! *(Оплески)*.

Завтра наша держава також відзначає подвійне свято, яке несе в собі силу віри, світло віри та незламність духу – День Святого Миколая та День Збройних Сил України. Напередодні цих свят хочеться зазначити, що героїзм наших захисників і захисниць разом з незгасним світлом добра в серцях людей творить наше мирне майбутнє. Щиро вітаємо всіх з прийдешніми святами, нехай Миколай Чудотворець оберігає наші Збройні Сили, а також усіх, хто стоїть на захисті нашої держави. Нехай у наших оселях панує тепло родинного затишку, непохитна віра та спокій, а Україна якнайшвидше здобуде довгоочікуваний і справедливий мир. Привітаймо наших захисників завтра *(Оплески)*.

Сьогодні дні народження в наших колег Миколи Леонідовича Галушка, Миколи Миколайовича Задорожнього, Михайла Борисовича Радущького,

фракція «Слуга народу». Привітаймо колег, побажаймо міцного здоров'я, наснаги та нових професійних здобутків на благо нашої держави (*Оплески*).

Шановні колеги, за парламентською традицією пропоную розпочати роботу з виконання Державного Гімну України.

(Лунає Державний Гімн України).

ГОЛОСИ ІЗ ЗАЛУ. Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Шановні колеги, триває 1381-й день героїчного протистояння України широкомасштабній збройній агресії російської федерації. Українські захисники й захисниці відважно та твердо тримають бойові позиції, героїчно відбиваючи ворога.

На превеликий жаль, у цій боротьбі ми втрачаємо найкращих, найхоробріших героїв. Вічна шана і слава українським воїнам, які віддали своє життя за незалежність України. Світла пам'ять усім мирним громадянам, зокрема дітям, чие життя обірвала рашистська агресія.

Прошу вшанувати пам'ять полеглих та загиблих хвилиною мовчання.

(Хвилина мовчання).

Дякую. Прошу сідати.

Шановні колеги, відповідно до статті 229 Регламенту Верховної Ради України та ухваленого Погоджувальною радою депутатських фракцій і груп рішення сьогодні проводиться «година запитань до Уряду». На засіданні Погоджувальної ради була визначена тематика «години запитань до Уряду». За пропозицією депутатських фракцій і груп, члени Кабінету Міністрів України відповідатимуть на запитання про стан формування та реалізацію державної політики у сфері соціального захисту, забезпечення прав і свобод ветеранів та членів їх сімей.

Пропонується така послідовність проведення «години запитань до Уряду»: доповідь з визначеної теми члена Кабінету Міністрів України – 10 хвилин; запитання з визначеної теми до членів уряду від депутатських фракцій і груп, відповіді на них – до 30 хвилин; запитання з визначеної теми до членів уряду народних депутатів та відповіді на них – до 30 хвилин (відводиться до 1 хвилини на кожне усне запитання та до 2 хвилин для відповіді на нього); увесь таймінг – 1 година 10 хвилин.

Перед початком «години запитань до Уряду» звертаюся до членів Кабінету Міністрів України, а також до народних депутатів України щодо необхідності враховувати, що пленарне засідання проходить у відкритому режимі з прямою трансляцією. У зв'язку з цим прошу не озвучувати інформацію, яка може завдати шкоди національній безпеці України, дотримуватися вимог законодавства у сфері охорони державної таємниці та обігу іншої інформації з обмеженим доступом і не допускати розголошення такої інформації.

Шановні народні депутати, на трибуну Верховної Ради України для доповіді та відповідей на запитання запрошується міністр у справах ветеранів України Наталія Фернандівна Калмикова. Вітаємо. Говоріть, будь ласка.

КАЛМИКОВА Н.Ф., *міністр у справах ветеранів України*. Добрий день! Шановний пане головуєчий, шановна пані Прем'єр-міністре, шановні колеги, шановні народні депутати! Щиро вдячна за можливість представити результати роботи команди Міністерства у справах ветеранів. Нам, справді, є що показати не лише як окремому підрозділу, а як спільній державній політиці, яка координується Прем'єр-міністром і виконується всім урядом України.

Коротко зупинюся на ключових результатах 2025 року та окреслю пріоритети на 2026 рік.

Перше. Стратегічні документи та координація політики. У 2024 році ми вперше прийняли Стратегію ветеранської політики на період до 2030 року та Стратегію формування системи повернення з військової служби до цивільного життя на період до 2033 року, у 2025 році зосередилися на їх реалізації. Створено координаційний штаб, де всі міністерства присутні на рівні заступників, і всі міністерства затвердили відомчі плани. В Україні розбудовується регіональна інфраструктура, спеціальні підрозділи з питань ветеранської політики створено у 24 обласних адміністраціях, 88 районних державних адміністраціях та 17 органах місцевого самоврядування, є посада заступника голови ОВА, який відповідає за ветеранську політику. Ми також проводимо щотижневі координаційні штаби з областями.

Завдяки скоординованій роботі уряду та Верховної Ради законодавче регулювання ветеранської сфери вийшло на новий якісний рівень. Президент України підписав дев'ять фундаментальних законів, уряд на їх виконання ухвалив понад 100 підзаконних нормативно-правових актів.

Наступним важливим кроком щодо законодавчих змін для ветеранської політики стане розгляд Верховною Радою України ветеранського кодексу, уряд уже схвалив та передав на розгляд проект Кодексу України про захист державності, незалежності та статус захисників держави. Сподіваюся, що разом з вами доопрацюємо цей документ і він, дійсно, якісно відображатиме потреби наших захисників та захисниць, а також удосконалимо інструменти, якими ми як держава будемо підтримувати їх у цивільному житті.

Друге. Безбар'єрність та флагманські проекти. Системно розбудовуємо безбар'єрність, маємо в межах Національної стратегії зі створення безбар'єрного простору в Україні та ініціативи першої леді Олени Зеленської «Без бар'єрів» три флагманських проекти: «Формула гідного повернення до цивільного життя», розвиток спорту ветеранів, а також ми підтримуємо впровадження Міністерством внутрішніх справ безбар'єрних автошкіл.

У 2025 році було прийнято постанову, якою внесено зміни щодо регулювання облаштування безбар'єрності в історичних будівлях. Це дало змогу підприємствам та організаціям швидше й дешевше облаштовувати безбар'єрність.

Третє. Фізичне та ментальне здоров'я ветеранів та ветеранок. Розбудовуємо сучасну систему медичної, психологічної та реабілітаційної підтримки, поєднуючи первинну медичну допомогу, спеціалізоване лікування, психологічні послуги та довготривалу підтримку. Разом з Міністерством охорони здоров'я запущено нову модель розширеної первинної медичної допомоги відповідно до постанови про експеримент, 1092 заклади уклали контракти із НСЗУ, надано понад 30 тисяч послуг первинної медичної допомоги.

У 2025 році держава забезпечила до 60 тисяч гривень на стоматологічне лікування, зубопротезування та зуболікування. Загалом кількість наданих стоматологічних послуг за цією програмою перевищує пів мільйона.

Запроваджено програму адаптації осіб з повною, частковою втратою зору. На наступний рік прийняті постанови щодо абілітації ветеранів після медичної реабілітації, щодо довготривалого догляду після бойової травми. Вони почнуть фінансуватися з наступного року. Наразі триває контракування надавачів цих послуг.

Працюємо з партнерами щодо реабілітації за кордоном. Понад 200 ветеранів та ветеранок пройшли лікування за кордоном. Прийнято постанову, яка запрацює з наступного року, щодо лікування і корекції патологічних рубців і шрамів. Це дуже важливо для наших захисників, щоб вони могли соціалізуватися, знаходити собі роботу і взагалі вести активне соціальне життя.

Четверте. Спорт ветеранів війни. У 2025 році 311 тисяч 348 ветеранів та ветеранок отримали кошти для занять спортом. Проведено 38 всеукраїнських змагань за участю 4 902 спортсменів та дев'ять навчально-тренувальних зборів. Українська збірна взяла участь у трьох міжнародних змаганнях: «Ігри Нескорених», *Strong Spirit's Games* та Чемпіонат світу з пара-джиу-джитсу в Абу-Дабі.

Окрім міжнародних досягнень, в Україні успішно відбувся фінал Всеукраїнських спортивних змагань «Ігри ветеранів», а також тривають змагання ГАРТ, сьогодні останній день. Принагідно запрошуюю народних депутатів відвідати і надихнутися нашими захисниками.

Наш план на 2026 рік: щонайменше зберегти цю динаміку та залучити ще більше ветеранів до регулярних занять спортом, у тому числі через цифрові сервіси.

П'яте. Ветеранська інфраструктура. Україна системно формує ветеранську інфраструктуру, мережу структур, сервісів і просторів. Станом на 2025 рік у грудні 2 158 фахівців із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб працюють у 1 318 територіальних громадах. Громади, які не мали спроможності найняти фахівця із супроводу, мають меморандуми з сусідніми громадами, а отже, ветерани отримують послугу. У 305 закладах охорони здоров'я наразі працюють фахівці із супроводу, які надають допомогу людині після поранення, тобто в такий момент, коли вона найбільш вразлива, і допомагають вирішити

питання документів у військових частинах та інші соціальні питання. За час роботи фахівцями із супроводу надано понад пів мільйона заходів підтримки.

Триває розбудова мережі державних ветеранських просторів. У Дніпропетровській, Волинській, Житомирській, Закарпатській, Івано-Франківській, Київській та Полтавській областях споруджуються перші сім таких об'єктів. Уже створено 11 «Просторів турботи» про ветеранів у закладах охорони здоров'я, ще вісім ми відкриємо до кінця цього року.

Щодо основної центральної частини нашої стратегії і наших дій як уряду, щоб реінтегрувати ветеранів та ветеранок у цивільне життя. Це освіта, працевлаштування та економічна незалежність у цілому. Професійна перепідготовка стала системною. Понад 2 тисячі ветеранів проходять навчання в межах програм професійної адаптації включно зі складською логістикою, технічними спеціальностями, IT-напрямами, підприємництвом, операторством БПЛА та іншими актуальними професіями.

Запустили проект, де ми перекладаємо військовий досвід в економічну цінність. Разом з Національним агентством кваліфікацій та Федерацією роботодавців України реалізовується ініціатива «Кваліфікації, загартовані боєм», що дозволяє перекладати військові компетентності в цивільні професії, уже створено переклад понад тисячі військових професій.

Екосистему працевлаштування підсилює платформа «Кар'єра ветерана», на якій доступні вакансії, призначені роботодавцями саме для ветеранів. Наразі на платформі понад 43 тисячі вакансій. Унікальністю цієї платформи є те, що вона допомагає ветерану в цифровому режимі перекласти свої військові навички, додати до них цивільні й формує резюме, зрозуміле цивільному роботодавцю.

На рівні економіки формується нова культура працевлаштування в межах Хартії стійкості людського капіталу і компаній, які підписали принципи бізнесу, дружнього до ветеранів та ветеранок. На сьогодні це понад 100 компаній, які взяли на себе публічні зобов'язання щодо підтримки ветеранів, починаючи від початку служби і до поховання.

У пріоритеті підтримка родин ветеранів. У 2025 році запроваджено експериментальну програму компенсації освіти для дітей захисників і захисниць. Станом на сьогодні до ЄДЕБО внесено інформацію про 11 708 здобувачів освіти, автоматично верифіковано 9 134 здобувачі, і вже здійснено виплату грантів 7 596 здобувачам освіти. Виплати продовжуються. Таким чином система самозарадності ветеранів і ветеранок, яку ми будуємо, – це не окремий проект, а скоординована державна екосистема.

Окремо хочу наголосити, що фахівці із супроводу щільно працюють з кар'єрними радниками в мережі Державної служби зайнятості. Наразі ми вибудовуємо цифровий обмін даними, щоб полегшити перехід людини і пошук роботи.

Цифровізація послуг. Дуже важливий напрям, який насправді дозволяє нам забезпечити гідність наших ветеранів та ветеранок. Уряд України на

виконання доручення Президента України наприкінці жовтня представив платформу «Ветеран PRO», яка об'єднує всі державні послуги для ветеранів та ветеранок. Наразі ми розробляємо регіональний компонент, до якого буде додано всі послуги і гарантії, які надаються на регіональному рівні. Далі додамо гарантії від громадських організацій, бізнесу, міжнародних організацій.

Сервіс «Ветеран PRO» працює також у «Дії», де зараз сім ветеранських послуг. Усі цифрові сервіси будуються на базі Єдиного державного реєстру ветеранів війни. У «Дії» згенеровано 650 тисяч електронних посвідчень УБД. Автоматизовано надання витягів з реєстру, на сьогодні вже надано 115 тисяч таких витягів. Це дуже важливий документ для родин зниклих безвісти і полонених. Саме за цими документами родини можуть отримати підтримку від держави. Автоматизовано встановлення статусу УБД, 117 тисяч учасників бойових дій отримали цей статус автоматично.

Останнє. Державні гарантії щодо житла. У минулому році грошову компенсацію на житло отримали 4 562 родини. Житло вже придбали 4 316 родин. У цьому році понад 5 мільярдів гривень спрямовано на житло для понад 2 тисяч осіб. Запроваджено компенсацію за піднайом житла, а також реалізовується...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Що у вас, пане Бондар? З процедури?

Надайте 1 хвилину Бондарю для виступу з процедури.

БОНДАР М.Л., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 119, Львівська область, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую. Пане Олександр, вчора виникла дуже ганебна ситуація. Коли закінчилося засідання Верховної Ради, близько 20 депутатів не випускали з четвертого під'їзду у зв'язку з тим, що проїжджав Президент у Маріїнський палац. Закрили двері і нас просто не випускали. Таке не може бути в демократичній країні.

Я прошу вас розібратися, хто дав вказівку УДО закрити двері і не випускати народних депутатів. Я розумію, що під час зустрічей з військовими Зеленський боїться, і в них забирають зброю, але не випускати народних депутатів, тому що він і їх боїться, таке неприпустимо! (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Думаю, коли Голова Верховної Ради повернеться, ми дамо відповідне доручення, тому що він може дати доручення Керівнику Апарату Верховної Ради України розібратися з цією ситуацією. Звичайно... (*Шум у залі*). Будь ласка, Ірино Володимирівно, ви ж знаєте, все, що забажаєте, – запит, звернення, усі інструменти депутатського контролю. Тому, думаю, далі Апарат розбереться з цією ситуацією.

Шановні колеги, прошу представників депутатських фракцій і груп записатися на запитання з визначеної теми «години запитань до Уряду». Нагадую, відводиться 1 хвилина на кожне усне запитання та по 2 хвилини для відповіді на нього – до 30 хвилин.

Молоток, група «Партія «За майбутнє».

МОЛОТОК І.Ф., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 160, Сумська область, самовисуванець). Сумщина. Пані міністре, насамперед дякую вам за вашу роботу. Ми слідкуємо за наданням вами допомоги нашим ветеранам, військовим і вважаємо, що дуже важливо проводити не лише медичну реабілітацію, а й інтеграцію в суспільство. Велика частка цього, я вважаю, це інтеграція через спорт.

У мене пропозиція, щоб ми системніше під'єднували до цього процесу спортивні клуби, тому що вони мають інфраструктуру і самі надають допомогу військовим. Проте, на мою думку, потрібно більше на міністерські рейки поставити цю роботу і разом з міністерством надавати системну допомогу, наприклад, скласти календарний план на рік, щоб можна було залучати ці клуби і фахівців більш...

КАЛМИКОВА Н.Ф. Дякую за ваше запитання і за пропозицію. Дійсно, спорт – це унікальний інструмент. Власне, у межах нашої програми, за якою ми виплачуємо 1,5 тисячі гривень, уже працюють 553 спортивні заклади, існує календарний план, ми його регулярно оновлюємо, коли до нас звертаються з пропозиціями проведення змагань. Тобто якщо ви зацікавлені підтримати цей напрям у міністерстві, ми з задоволенням приймемо всю вашу допомогу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Хлапук Максим Миколайович, фракція партії «Голос».

ХЛАПУК М.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановна пані Прем'єр-міністре! Після оприлюднення інформації про незаконне втручання окремих представників влади в діяльність державних компаній уряд ухвалив рішення про оновлення складу наглядових рад. Водночас справа не лише в персоналіях, а й у системних помилках і дірках, які зробили, зокрема, у статутах окремих державних компаній. Ще за пана міністра Галушенка 19 травня 2025 року Міністерство енергетики внесло зміни до статутів НЕК «Укренерго» і ТОВ «Оператор ГТС України», якими значно послабило незалежність відповідних наглядових рад і дало право блокуючого голосу представникам держави.

Я системно вже багато місяців намагаюся відновити справедливість і переконати в необхідності повернення редакцій статутів, які існували до внесених паном Галущенком змін. Дуже прошу звернути на це увагу. Секретаріат Енергетичного Співтовариства і міжнародні фінансові інституції неодноразово зверталися з листами і закликали представників влади повернути належні статuti.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будете реагувати?

Пані Прем'єр-міністр Свириденко. Будь ласка.

СВИРИДЕНКО Ю.А., Прем'єр-міністр України. Дуже дякую за ваше запитання. Уряд і конкретно Міністерство економіки, відповідальне за корпоративну реформу, працюють над тим, щоб розробити типовий статут, затвердити його і погодити передусім з нашими міжнародними партнерами, далі затвердити як типовий і рекомендувати всім компаніям, щоб убезпечити себе від такої ситуації, яку ми зараз маємо і яку ви описали.

Олексію Дмитровичу, якщо треба, доповніть.

СОБОЛЕВ О.Д., міністр економіки, довкілля та сільського господарства України. Це правда, робота вже ведеться, ми сподіваємося, найближчими днями внесемо це рішення.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Максим Саврасов, фракція «Європейська солідарність».

САВРАСОВ М.В., член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Ірині Геращенко.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ірина Володимирівна Геращенко. Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановна пані міністре! Учора у Львові вбили військового ветерана. Ми не бачили ані вашої реакції на це, ані Верховного Головнокомандувача, хоча, здається, насамперед і ви, і він мали б відреагувати на жорстоке вбивство ветерана в тилу.

Нагадаю, у бюджеті на наступний рік, та й у бюджеті на цей рік, ви як уряд виділяєте мільярди на єдиний телемарафон, на стратегічні комунікації, і «слуги» за це голосують. А де програма підтримки і формування позитивного образу воїна та мобілізації?

Тепер запитання до Прем'єрки. Шановна пані Юліє, під час дискусії з вами про бюджет ми пропонували, звідки забрати в бюджеті 65 мільярдів гривень і перенаправити на Збройні Сили України. Ви бачили обурення військових, які вважають, що бюджет на 2026 рік – це їх зрада, бо не може бути так, що піднімають зарплату Офісу Президента, ГПУ – всім, окрім військових. Давайте разом звернемося до Зеленського заветувати цей проект бюджету і розробити нормальний бюджет з виплатами військовим...

КАЛМИКОВА Н.Ф. Шановна пані Ірино, дякую за ваше запитання. Дійсно, вчорашня подія безпрецедентна. Більше того, я хочу сказати, що пан Юрій, який загинув, є близьким побратимом одного зі співробітників міністерства. Ми зараз з'ясовуємо обставини цієї події і працюємо з правоохоронцями на місцях.

Щодо формування позитивного образу ветерана. Насправді це завдання покладено на нас і реалізується як на регіональному рівні, так і на національному. Ми постійно демонструємо успіхи ветеранів у веденні бізнесу як за програмами Українського ветеранського фонду, який фінансує і підтримує ветеранське підприємство, так і за програмою «Власна справа». Загалом урядом з початку повномасштабного вторгнення підтримано майже 4 тисячі ветеранських бізнесів на загальну суму майже 2 мільярди гривень. Ми демонструємо зразки ефективного повернення на робочі місця. Від 40 до 60 відсотків ветеранів, які звільняються за станом здоров'я з військової служби, повертаються на робочі місця завдяки, до речі, законодавству, що було прийнято Верховною Радою на початку повномасштабного вторгнення, яке є унікальним у світі і відповідно до якого за людиною зберігається робоче місце під час несення військової служби.

Спортивні заходи також демонструють суспільству, що ветерани – не поламані люди, а найсильніші з нас, яких ми не відносимо до вразливої категорії населення. Ветеран може бути в складних життєвих обставинах, але кроки, які він робить у цивільному житті завдяки допомозі уряду, Міністерства у справах ветеранів, регіональним ініціативам, насправді це зразок і сигнал для тих, хто служить, або для тих, хто приймає рішення про службу, що держава підтримує захисників та захисниць після завершення їхньої військової служби.

Дякую за запитання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Остапенко, фракція «Слуга народу» (*Шум у залі*).

У нас уже немає часу, оскільки весь час використала пані міністр, відповідаючи на запитання з трибуни. Все-таки запитання більше до того, хто на трибуні.

Пан Остапенко Анатолій Дмитрович, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

ОСТАПЕНКО А.Д., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Борзовій Ірині.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ірина Борзова. Будь ласка.

БОРЗОВА І.Н., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань молоді і спорту (одномандатний виборчий округ № 14, Вінницька область, політична партія «Слуга народу»). Вітаю, шановні колеги! Надзвичайно важлива тема сьогодні – забезпечення та підтримка наших ветеранів під час адаптації до цивільного життя. Хочу порушити тему стоматологічного лікування ветеранів, тому що йдеться не лише про естетику, а й про базове здоров'я, про якість життя, про можливість повернутися до повноцінного цивільного життя та роботи. До того ж стоматологічне лікування достатньо дороговартісне.

Тож у мене запитання до вас. Скільки ветеранів уже отримали стоматологічне лікування в межах програми на 60 тисяч гривень? Чи достатній обсяг фінансування, закладений на 2026 рік, і чи є достатньою саме ця сума – 60 тисяч гривень для покриття повного комплексу лікування, який часто необхідний після бойових дій?

КАЛМИКОВА Н.Ф. Пані Ірино, дякую за запитання. Дійсно, стоматологія, як би дивно це не звучало, сильно впливає на загальний стан здоров'я, на опорно-руховий апарат, на шлунково-кишковий тракт, на серцево-судинну систему тощо. З моменту запровадження програми ми бачимо, наскільки активно ветерани та ветеранки користуються нею. Хочу нагадати, що вона розповсюджується не лише на людей, звільнених з військової служби, а й на тих, які продовжують служити в Збройних Силах та інших структурах сектору безпеки та оборони.

Станом на сьогодні понад 500 тисяч таких послуг уже надано. Це переважно зубопротезування і зуболікування. Однозначно ми постійно на контакт з Міністерством охорони здоров'я, аналізуємо, наскільки ефективно працює ця програма, чи достатньо закладів у регіонах підключені до неї. Під час регіональних поїздок ми обов'язково порушуємо це питання. До речі, дякую народним депутатам за допомогу щодо контракування закладів у ваших регіонах, щоб простимулювати їх підписати відповідний пакет із НСЗУ.

Щодо того, чи достатньо коштів. Бюджет у цьому році достатній для покриття, на наступний рік ми теж заклали достатньо коштів з огляду на прогнозовану кількість людей, які потребуватимуть послуги. За необхідності, звісно, ми будемо дивитися і перерозподіляти. Чи достатньо послуг, чи потрібні ще додаткові, це питання дискусійне. Зараз ми отримуємо запити щодо допомоги зі встановлення імплантів. Але нам необхідно виміряти і продумати

механізм, адже імпланти – набагато складніша процедура з точки зору призначення, добору матеріалів тощо.

Дякую вам за ваше запитання і за підтримку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пан Вельможний Сергій Анатолійович, група «Довіра».
Будь ласка.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (одномандатний виборчий округ № 112, Луганська область, самовисуванець). Луганщина, депутатська група «Довіра». Сьогоднішня тема «години запитань до Уряду» – політика у справах ветеранів війни. Якраз з 1 грудня запрацювала програма видачі сертифікатів на житло розміром 2 мільйони гривень для переселенців учасників бойових дій, а також переселенців, які отримали інвалідність через війну. На даний час лише йде подання документів, тому невідомо, наскільки швидко перші наші герої, які втратили все, але, незважаючи на складнощі, стали на захист Батьківщини, отримують сертифікати. У зв'язку з цим я маю кілька запитань.

Коли перші переселенці учасники бойових дій отримують сертифікати на придбання житла? Скільки сімей у цьому та наступному році зможуть отримати сертифікати? Який обсяг фінансування передбачений на реалізацію цього проекту?

Дякую за повну відповідь.

КАЛМИКОВА Н.Ф. Дякую за ваше запитання. Дійсно, питання житла для внутрішньо переміщених осіб є одним з пріоритетів держави. Дякую Міністерству розвитку громад та територій, яке врахувало, що найбільшу потребу мають не лише люди, що втратили житло, а й ті, які захищали Батьківщину, тому в пріоритет поставило учасників бойових дій. Станом на вчора вже отримано понад 20 тисяч заявок. Прошу пана Олексія прокоментувати щодо термінів виплат.

КУЛЕБА О.В., віце-прем'єр-міністр з відновлення України – міністр розвитку громад та територій України. Дякую за запитання. Хотів би уточнити цифру. Сьогодні на ранок отримано 16,5 тисячі заявок. Хочу також подякувати народним депутатам за те, що підтримали в бюджеті на 2026 рік виділення 14 мільярдів гривень, які будуть спрямовані насамперед нашим захисникам саме на компенсацію за втрачене майно на тимчасово окупованих територіях. Інформую парламент, що протягом 2026 року ми нарощуватимемо реалізацію цієї програми за допомогою наших міжнародних партнерів для всіх, кому це потрібно на сьогодні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Славицька Антоніна Керимівна, група «Відновлення України». Будь ласка.

СЛАВИЦЬКА А.К., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановна Наталіє Фернандівно, моє запитання стосуватиметься проекту «Створено захисниками». Ми знаємо, що в 2021 році Міністерство у справах ветеранів створило цей проект як національну ініціативу щодо підтримки підприємницької діяльності ветеранів та членів їхніх родин. З відкритих джерел нам відомо, що понад 70 представників бізнесів долучилися до цієї ініціативи в 2024 році. Чи є статистика, скільки ліцензійних договорів на використання бренду було укладено в 2021-2025 роках і які стратегічні плани має Міністерство у справах ветеранів на 2025 рік щодо розвитку бренду «Створено захисниками»?

КАЛМИКОВА Н.Ф. Дякую за ваше питання. Ветеранське підприємництво – це один з потужних інструментів як для ветерана з точки зору відновлення, так і для економіки на рівні регіону і на рівні держави. Я вже сьогодні говорила, що урядом підтримується ветеранське підприємництво. Насправді те, як наші ветерани ведуть бізнес, зокрема перебуваючи на передовій, це унікальна ситуація, ніхто у світі такого не бачив. З початку повномасштабного вторгнення урядом підтримано 4 тисячі бізнесів на суму майже 2 мільярди гривень, і ми продовжуємо цю програму.

Щодо проекту «Створено захисниками». Він розроблений у 2021 році. Станом на сьогодні укладено 107 ліцензійних договорів, але паралельно трохи пізніше запрацювала програма «Зроблено в Україні». Оскільки ветерани-підприємці – це люди, які так само створюють продукт «Зроблено в Україні» і «Створено захисниками», ми ведемо діалог з Міністерством економіки, докільля та сільського господарства, яким чином нам, умовно, подружити ці два бренди, щоб комунікаційно спростити сприйняття цільовою аудиторією. Українці зараз з великою охотою купляють те, що «Зроблено в Україні» і «Створено захисниками». Тому, думаю, найближчим часом ми досягнемо розуміння, як це комунікаційно краще впроваджувати далі. Але, однозначно, підтримка ветеранського бізнесу – це один з наших пріоритетів як інструмент зайнятості людей, які пройшли війну і яким ми готові підставити плече, щоб вони стали не лише економічно спроможними, а дійсно заможними українцями.

Дякую вам за запитання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Михайло Михайлович Цимбалюк, фракція «Батьківщина».

ЦИМБАЛЮК М.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановна пані міністре! Дійсно, сьогодні в державі вибудовується ефективніша ветеранська політика. Це заслуга не лише уряду, а й Верховної Ради та органів місцевого самоврядування. Справді, ваша роль координаційна, тому що у ветеранській політиці задіяне кожне міністерство. Ми тут маємо успіхи, ви про них сказали. А які проблеми? Ми з вами неодноразово дискутували щодо інституту помічника ветерана або фахівця із супроводу. Чи у всіх громадах вони є? Бо держава дає зарплату, а приміщення для роботи, транспорт надає територіальна громада. Є такі громади, що не мають фахівця, тому вони укладають угоду з сусідньою громадою. Як їм їздити? Яка взагалі їх ефективність? Це перше.

Друге. Забезпечення житлом ветеранів цього року і наступного.

Дякую.

КАЛМИКОВА Н.Ф. Дякую за запитання. Давайте почнемо з житла, потім перейдемо до фахівців із супроводу.

Щодо забезпечення ветеранів житлом. У наступному році в державному бюджеті для ветеранів з інвалідністю I та II груп унаслідок війни закладено понад 5 мільярдів гривень. Це в рамках *Ukraine Facility*. Насправді ми рухаємося до того, щоб щороку закривати хоча б 80 відсотків потреб ветеранів з інвалідністю. На жаль, нові люди отримують інвалідність.

Є й інші програми щодо забезпечення житлом. Одне з попередніх питань стосувалося учасників бойових дій з числа ВПО. Дійсно, сьогодні в уряді триває прийом заявок щодо отримання ваучерів на придбання житла на 2 мільйони гривень для внутрішньо переміщених осіб з тимчасово окупованих територій. Ветерани та ветерани з інвалідністю внаслідок війни визначені тут пріоритетною категорією. Я щиро дякую уряду за те, що підтримали саме наших захисників.

Є також програми, які дозволяють компенсувати кошти за піднайом житла. Більше того, були проведені консультації з громадськістю, позаминулого тижня ми з Юлією Анатоліївною мали зустріч і отримали дуже хорошу пропозицію щодо забезпечення допомогою за піднайом житла родин, які перебувають у місті, де лікується ветеран, ветеранка або поранений військовослужбовець. Це, дійсно, питання, яке ми можемо врегулювати.

Існує також програма «єОселя», і наразі Прем'єр-міністр поставила завдання переглянути умови «єОселі» для всіх учасників бойових дій.

Щодо фахівців із супроводу. Дійсно, цього року ми працювали, щоб максимально наситити на запит громад їх спроможність взяти фахівців із супроводу. До кінця грудня ми плануємо дати для фахівців із супроводу, і не лише для них, електронну систему, щоб ми могли аналізувати їх ефективність...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

У цьому колі завершальне запитання від групи «Платформа за життя та мир». Юрій Павленко. Будь ласка.

ПАВЛЕНКО Ю.О., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Ветерани – це люди, які пройшли пекло, але вони не інваліди чи з ПТСР, яких ми повинні остерігатися чи які несуть загрозу суспільству. Це люди з новою енергією, з новою силою, які несуть новий потенціал розвитку. Вони кращі за нас, цивільних, з вищим рівнем людяності, із загостреним відчуттям справедливості, здатні творити нову якість Української держави. Роль міністерства у формуванні правильної ветеранської політики важко переоцінити.

Пані міністре, у мене таке запитання. У своїй доповіді ви згадували «Простір турботи про ветерана». Разом з тим їх фінансування не включене до бюджету на 2026 рік. Тож як розвиватиметься далі ця мережа, як вони фінансуватимуться і як будуть...

КАЛМИКОВА Н.Ф. Пане Юрію, дякую за запитання. «Простір турботи про ветерана» – це один з проєктів, який ми розпочали в цьому році. Насправді це приміщення в закладі охорони здоров'я, де працює фахівець із супроводу. Я вже казала, що в 305 закладах охорони здоров'я працевлаштовані фахівці із супроводу як штатні одиниці або комунальних закладів, або через механізм віддаленого робочого місця. Звичайно, хотілося б створити ще й красиві умови, щоб, прийшовши, захисник розумів, що це просто нормальне місце.

Зараз у нас 11 просторів, плюс вісім ми відкриваємо в цьому році. У нас уже є обіцянка декількох донорів профінансувати на наступний рік до 30 таких просторів. Ми також ведемо дискусію з регіонами, тому що саме вони насамперед зацікавлені в тому, щоб ветеранам та ветеранкам було комфортно в громаді.

Щодо того, наскільки важливі фахівці із супроводу в закладах охорони здоров'я. Думаю, ми всі спілкуємося з захисниками та розуміємо, що поранення і госпіталізація людини після поранення – це не лише медичний компонент. Крім цього, у момент поранення включаються й інші адміністративні механізми, починається заповнення форми 100, і зараз Міністерство оборони разом із Збройними Силами зробили її цифровою. Медичні дані переводяться в медичну інформаційну систему, і ми нарешті можемо їх нормально накопичувати, щоб потім людям було простіше проходити ВЛК, ЕКОПФО тощо. Бувають ситуації, коли згоріли документи, немає зв'язку з військовою частиною, а людині необхідно отримати якісь документи, наприклад довідку Форми 5 чи довідку Форми 6. Власне, ці питання закриває фахівець із супроводу під час лікування. Це «бутылочное горлышко», через яке проходить кожен захисник, і від того, наскільки людяно там до нього поставляться, залежатиме його відчуття потреби.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Запишіться, будь ласка, ще на пів кола запитань від фракцій і груп.

Колтунович, група «Платформа за життя та мир».

КОЛТУНОВИЧ О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановний головуючий, прошу передати слово Василю Івановичу Німченку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Василю Івановичу.

НІМЧЕНКО В.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Я хотів би запитати у вас таке. Скажіть, будь ласка, очоливши міністерство, чи порушували ви питання про захист ветеранів шляхом того, щоб оплата за участь у боях, на сьогодні це вже впродовж років, здійснювалася на постійній основі і включалася до розміру грошового утримання та для визначення пенсії, а не була одноразовою заробітною платою? Це перше.

Друге. Чи обговорювали ви питання, що треба вводити для військових екстремальні умови праці. Для полярників станції «Академік Вернадський» ми десятикратний...

КАЛМИКОВА Н.Ф. Дякую за запитання. Хочу наголосити, що ми як Міністерство у справах ветеранів працюємо з цивільною стороною ветерана, тобто з тим, що йому держава гарантує цивільне життя через цивільні інституції. Тобто ми впливаємо і координуємо ті органи, які вже забезпечують лікування, протезування, ми є замовниками освітніх послуг, координуємося з Міністерством економіки, довілля та сільського господарства щодо працевлаштування та підтримки бізнесу. Політика щодо грошового забезпечення – це політика Міністерства оборони України.

Щодо пенсійного забезпечення і щодо того, як грошове забезпечення впливає на пенсійне. Станом на зараз Міністерством соціальної політики, сім'ї та єдності України формулюється реформа пенсійної системи. Ми беремо активну участь у цій роботі як Міністерство у справах ветеранів, а у нас ветеран – це не будь-який військовослужбовець, а учасник бойових дій. Ми надали свої пропозиції щодо того, як участь у бойових діях має впливати на пенсійне забезпечення, у тому числі по дожиттю. Це важлива компонента соціального захисту. Я не дуже люблю формулювання «соціальний захист», тому що ми не розглядаємо ветеранів як слабку і вразливу категорію, але участь у бойових діях повинна точно відобразитися в пенсійному забезпеченні людини незалежно від того, в якому віці вона виходить на пенсію, чи після військової

служби, чи, демобілізуєтесь, продовжуючи роботу в цивільному секторі, і потім уже – пенсія по дожиттю.

Дякую вам за ваше запитання і за вашу увагу саме до цього напрямку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Молоток Ігор Федорович, група «Партія «За майбутнє».

МОЛОТОК І.Ф. Сумщина. У мене запитання до пані Прем'єр-міністра. Юліє Анатоліївно, дякую, що ви тримаєте руку на пульсі стосовно допомоги Шосткінській громаді. Але на сьогодні вже практично місяць там не відновлено електропостачання. Я знаю, що робота в цьому напрямі ведеться, певне обладнання встановлюється, але все це ще не стабільно, не діють деякі пункти теплопостачання, бізнес взагалі працює на генераторах, і потрібна ваша допомога, ваше втручання.

Дякую.

СВИРИДЕНКО Ю.А. Дуже дякую. Ми щодня на зв'язку з начальником Сумської обласної військової адміністрації Олегом Олексійовичем Григоровим і працюємо, щоб надати додаткову допомогу. Я попрошу виконуючого обов'язки міністра енергетики Артема Леонідовича Некрасова прокоментувати поточний стан.

НЕКРАСОВ А.Л., тимчасово виконуючий обов'язки міністра енергетики України. Дякую, пане Ігорю, за запитання. Як ви знаєте, я протягом трьох днів займався питанням відновлення газо- та електропостачання в Шостці. Ми рухаємося зараз за графіком, який є. Я розумію, що там потреба не лише в електропостачанні, а й у відновленні роботи місцевої ТЕЦ, найбільшої в області. Наразі туди передано один з трансформаторів, через Фонд підтримки енергетики ми передали кабелі для відновлення, техніку, зокрема крани для запуску цього об'єкта. Ми допомагаємо і допомагатимемо Шостці щодо відновлення в повному обсязі і електропостачання, і теплопостачання, будемо рухатися в цьому плані.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Борис Приходько, депутатська група «Довіра».

ПРИХОДЬКО Б.В., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 210, Чернігівська область, самовисуванець). Дякую. Виборчий округ № 210, Чернігівщина. Шановна Наталіє Фернандівно! Питання, яке турбує багатьох ветеранів. На якому етапі знаходиться робота щодо адаптації військових професій до цивільних стандартів? Коли очікується завершення цього процесу? Які інструменти впроваджує Міністерство у справах ветеранів, щоб ветерани отримували реальний доступ до роботи?

Дякую.

КАЛМИКОВА Н.Ф. Дякую за запитання. Я наголошуватиму щоразу, що зайнятість ветерана та ветеранки є пріоритетом для уряду в цілому і для нас як для міністерства, тому що насправді робота – це не лише спосіб заробити гроші, а й спосіб активної реабілітації.

Щодо того, які інструменти в нас існують. Головний орган, який відповідає за працевлаштування, – Міністерство економіки, довілля та сільського господарства України. Мережа Державної служби зайнятості активно працює, як я вже наголошувала, фахівці із супроводу індивідуально підбирають вакансії, діє механізм перенаправлення від фахівців із супроводу до кар'єрних радників для отримання порад щодо тих посад, які пропонуються в тому чи іншому регіоні.

Створена також платформа, яка називається «Кар'єра ветерана». Її можна знайти як напругу, так і через платформу «Ветеран PRO», на якій є вакансії, уже позначені саме для ветерана. Дуже цікаво (тут є Галина Миколаївна), що навіть комітет знайшов собі на роботу двох ветеранів через платформу «Кар'єра ветерана», чим ми насправді дуже пишаємося і бажаємо ветеранам бути успішними і докладатися до формування політики в рамках комітету.

Щодо перекладу професій. Ми зіставили понад тисячу професій. Найближчим часом зверстаємо це в красивий документ і зможемо поділитися. Але вже зараз у центрах кваліфікації є інформація, які назви посад відповідають визначеним у Класифікаторі професій і людині можна відразу надати кваліфікацію без проходження додаткового навчання, а які військові професії потребують короткострокового навчання, щоб отримати кваліфікацію. Тут важлива роль Національної агенції кваліфікацій, яку до речі, очолює ветеран. Вони вже активно працюють над тим, щоб людина не проходила десять кіл пекла, а відразу підтверджувала свій фах...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Переходимо до запитань з визначеної теми до членів уряду від народних депутатів. Прошу записатися на запитання. Так само відводиться 1 хвилина на запитання, 2 хвилини – на відповідь.

Іванна Орестівна Климпуш-Цинцадзе, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Гончаренку Олексію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексій Олексійович Гончаренко. Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 137, Одеська область, самовисуванець). Дякую. У мене такі запитання.

Перше. Шановна пані Прем'єр-міністре, моя колега Ірина Геращенко поставила надзвичайно важливе запитання щодо грошового забезпечення військовослужбовців. Так не може бути, що в бюджеті є кошти для чиновників, для влади – і немає для підвищення грошового забезпечення військових. Будь ласка, скажіть, які плани в цьому напрямі? Можливо, треба розмовляти з партнерами, але необхідно вирішувати це питання. «Тридцятку» так і не повернули, ніякого вирішення питання немає. Сьогодні військовий на ротації вже отримує менше, ніж охоронець у супермаркеті. Це не нормально.

Друге. Щодо ФОП. Ідуть розмови, ми бачимо якісь незрозумілі заяви – ввести ПДВ для ФОП і добити малий бізнес в Україні. Це означає просто його знищити. Будь ласка, скажіть чітко, бо хвилюються десятки, сотні тисяч людей, що таких планів немає, якщо, сподіваюся, їх немає, а коли вони є, то треба про них забути, не можна вбивати малий бізнес.

Дякую.

СВИРИДЕНКО Ю.А. Дякую, Олексію, за ваше запитання. З приводу грошового забезпечення військових. Хочу нагадати, що в Державному бюджеті на 2026 рік, і ми дякуємо всім народним депутатам, які його підтримали, на сектор безпеки і оборони передбачено 2,8 трильйона гривень, з яких 1,4 трильйона – на грошове забезпечення.

Я попрошу Дениса Анатолійовича Шмигалья прокоментувати щодо нових контрактів і планів, які є в уряді і які передбачатимуть відповідь на ваше запитання.

Денисе Анатолійовичу, якщо можна, доповніть.

ШМИГАЛЬ Д.А., міністр оборони України. Дякую, Юліє Анатоліївно. Шановні народні депутати, отже, щодо бюджету. Юлія Анатоліївна назвала цифри. Заробітна плата, або грошове забезпечення, виплачується військовослужбовцям у повному обсязі завдяки тому, що вчасно підтримується бюджет. Дякую за це парламенту, народним депутатам. У нас немає і не було затримок з виплатами військовим. Так і буде продовжено наступного року.

Станом на зараз грошове забезпечення також виплачується в повному обсязі, плюс усі додаткові виплати, які передбачено. У нас також є окрема частина військовослужбовців, які служать за контрактною формою. Сьогодні уряд розгляне і, сподіваюся, підтримає законопроект Міністерства оборони щодо запровадження додаткових змін до контрактної форми служби, тобто річний контракт. Після його прийняття в парламенті ми можемо стартонувати з контрактною формою, яка передбачатиме інші умови для військовослужбовців. Звичайно, що ми працюємо, щоб вони були кращі від існуючих.

Щодо грошового забезпечення як такого необхідні окремі інституційні, законодавчі зміни, щоб ми могли над цим працювати. Ми провели роботу

з профільним комітетом, обговорили це питання, будемо шукати варіанти, але зараз спираємося на контрактну форму.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексію Олексійовичу, у вас є законна хвилина, щоб поставити запитання.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Передайте, будь ласка, слово Михайлу Бондарю. Але прошу пані Прем'єр-міністра 20 секунд сказати про ФОП. Дякую.

СВИРИДЕНКО Ю.А. Якщо можна, відповідь Сергій Михайлович Марченко.

МАРЧЕНКО С.М., міністр фінансів України. Шановний Олексію Олексійовичу, дійсно, питання вирівнювання правового поля діяльності суб'єктів бізнесу є достатньо актуальним. Ми зараз проводимо активні консультації з представниками різного роду бізнесу. Є різноманітні думки щодо запровадження ФОП, щодо лімітів на сплату ПДВ тощо. Ми ретельно вивчатимемо це питання і прийдемо до вас з комплексним рішенням, яке, сподіваюся, буде підтримане в залі і не викликатиме суперечностей.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Михайло Бондар. Будь ласка.

БОНДАР М.Л. Дякую. У мене запитання до Міністерства енергетики. Разом з лідерами профспілок, зокрема незалежних і Профспілки гірників України, останнім часом ми займаємося проблемою списання коштів з рахунків ДП «Львіввугілля». Ми телефонуємо до Державної податкової служби, а нам розказують про автоматичний розподіл боржників, що все робиться автоматично. Але там пені і штрафи більші за тіло боргу.

Скажіть, будь ласка, простою мовою для шахтарів, що робиться Міністерством енергетики для вирішення цього питання? Коли шахтарям очікувати заробітну плату? Тому що тут багато хто розповідає, що треба зробити. Що конкретно зроблено Міністерством енергетики з цього приводу і коли шахтарі отримають заробітну плату?

Дякую.

НЕКРАСОВ А.Л. Дякую, Михайле Леонтійовичу, за запитання. Це, дійсно, важлива проблема. Минулого тижня в мене були шахтарі з Львівського регіону, після цього ми за дорученням Прем'єр-міністра зустрілися з керівницею Державної податкової служби і вийшли на алгоритм закриття цієї проблематики. Шахти підготували свої проекти договорів щодо реструктуризації, учора ми

їх передали до податкової. До кінця цього тижня вони будуть узгоджені і наступного тижня ми їх передамо на затвердження Міністерству фінансів. Це розв'яже цю проблему.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бакумов Олександр Сергійович, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

БАКУМОВ О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 173, Харківська область, політична партія «Слуга народу»). Шановний пане головуєчий, прошу передати слово Сергію Сергійовичу Штепі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Штепа. Будь ласка.

ШТЕПА С.С., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації (одномандатний виборчий округ № 77, Запорізька область, політична партія «Слуга народу»). Юліє Анатоліївно, моє запитання до вас щодо міста Запоріжжя і можливості надати якісь додаткові пільги для місцевого бізнесу. Зокрема мене цікавить, чи планує уряд передбачити компенсацію місцевим бюджетам за сплату земельного податку? Бізнес у Запоріжжі вже не просто просить про пільги, він благає про них. Повірте, і безпекова, і економічна ситуація на більшості прифронтових територій, особливо в Запоріжжі, дуже складна. Якщо бізнес не отримає належної підтримки з боку держави зараз, то вже завтра він може перестати існувати.

Хотілося б почути пряму відповідь: так чи ні. Чи буде компенсація за сплату земельного податку, чи ні? Якщо ні, чи будуть урядом у 2026 році передбачені якісь додаткові програми або пільги з метою підтримати місцевий бізнес як у Запоріжжі, так і на всіх прифронтових територіях?

Дякую.

СВИРИДЕНКО Ю.А. Дуже дякую за ваше запитання. Ви знаєте, що наш уряд у своїй діяльності приділяє особливу увагу прифронтовим територіям і вся політика, яку реалізують різні міністерства, має специфіку саме для прифронтових територій. Постанова № 76 щодо порядку бронювання визначає можливість забронювати більшу кількість військовозобов'язаних саме для бізнесу. Якщо ми кажемо про грантові або кредитні підтримки, то всі вони мають свою особливість. Працівники соціальної сфери також мають підвищуючий коефіцієнт, розуміючи надважливі і надскладні умови, в яких працюють люди.

Щодо компенсації. Разом з Міністерством фінансів ми будемо вивчати це питання. У нас був подібний досвід у Харківській області. Ми звернемося до

Міністерства фінансів і до місцевої адміністрації, щоб зрозуміти, про який обсяг іде мова і для того, щоб це було коректно та не було виключень, щоб ця програма охоплювала всі прифронтові території, а не лише Запорізьку область.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павловський Петро, фракція «Слуга народу».

ПАВЛОВСЬКИЙ П.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Юліє Анатоліївно, у мене запитання до вас. Восьмого вересня я надіслав на ваше ім'я депутатське звернення, в якому просив вжити заходів для припинення продажу в місті Харкові контрафактних цигарок та алкогольних напоїв. Минулого тижня я був у Харкові й особисто переконався в тому, що ніяких дій з вашого боку не було вчинено. Скажіть, будь ласка, чому так відбулося і повідомте строки з сьогоднішньої дати, скільки часу вам потрібно, щоб у місті Харкові було припинено продаж контрафактних цигарок та алкогольних напоїв. Надаючи відповідь, прошу не передавати слово Сергію Марченку, тому що він відповіді по суті на дане питання не дає.

Дякую.

СВИРИДЕНКО Ю.А. Дякую за ваше запитання і за ваше звернення.

Ви знаєте, коли надходить звернення від народних депутатів, ми його опрацьовуємо разом з членами Кабінету Міністрів, відповідно ваше звернення було, дійсно, розписано на Міністерство фінансів. Але разом з тим під час зустрічей з керівником Бюро економічної безпеки після його призначення, у перший тиждень роботи нового уряду ми ставили завдання розібратися і зрозуміти, що відбувається з підакцизними товарами, чи є продаж контрафактної продукції. Тому, думаю, це гарний привід зрозуміти і звірити наші годинники, подивитися, яким чином БЕБ, митниця і податкова рухаються щодо реалізації. Я прошу десь тижнів два, щоб дати вам комплексну відповідь на це запитання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хлапук Максим, фракція «Голос».

ХЛАПУК М.М. Прошу передати слово залізного нардепу Железняку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Коли він офіційно змінить прізвище, тоді можна.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Поки не планував, якщо відверто.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ярослав Іванович Железняк. Будь ласка.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. У мене буде запитання виключно до Прем'єр-міністра. Юліє Анатоліївно, скажіть, будь ласка, коли ви нарешті внесете подання на звільнення з посади члена вашого уряду віце-прем'єр-міністра з відновлення Олексія Кулеби? Чи він напише заяву, чи, якщо потрібно, ми можемо вам допомогти, тим більше що зареєстрований такий проект постанови? Чув, що наступний пленарний тиждень у нас буде кадровий, тому, щоб парламент двічі не збирався заради цих питань, пропоную вам це зробити якомога швидше.

СВИРИДЕНКО Ю.А. Дякую, Ярославе Івановичу, за ваше запитання. А я можу вас запитати, яка підстава для того, щоб уряд відсторонив від займаної посади або звільнив? Тому що ви кажете про наявність якихось фактів. Якщо у вас є ці факти, будь ласка, ознайомте мене з ними. Я як очільник уряду прийму відповідне управлінське рішення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Воронько, група «Відновлення України».

ВОРОНЬКО О.Є., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 103, Кіровоградська область, політична партія «Слуга народу»). Доброго ранку! Шановний пане головуєчий, прошу передати слово колезі Бурмічу Анатолію Петровичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Анатолій Петрович Бурміч.

БУРМІЧ А.П., член Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановна пані міністерко! У мене до вас запитання. На даний час статистика отримання грантових коштів через Державну службу зайнятості України не дуже вражаюча. Протягом 2025 року лише 70 ветеранів отримали по 500 тисяч гривень на відкриття власної справи, хоча в цей період 780 цивільних громадян отримали такі гранти. Під час вивчення вказаного питання встановлено, що ветеранів лякає не підтримка через гранти, а подальша робота, зокрема отримання дозвільних документів, податкова звітність, реалізація продукції тощо. Чи можливо в рамках грантових програм створення організацій, які надаватимуть ветеранам юридичну допомогу, щодо бухгалтерії, навчатимуть їх, тому що багато з них уперше зіштовхується з бізнесом, з роботою? Тобто навчання, допомога, супроводження на перших порах.

Дякую.

КАЛМИКОВА Н.Ф. Дякую за запитання. Передусім хочу сказати, що державні центри зайнятості надають підтримку не лише через гранти, передбачено також відшкодування роботодавцям за переобладнання робочого місця тощо.

Чи є відповідні організації, чи фінансуються державою інструменти допомоги ветеранам у побудові бізнес-плану, реєстрації тощо? Так, такі програми є. По-перше, це Український ветеранський фонд, який видає грантові кошти громадським організаціям, які можуть і багато з яких працюють за цим напрямом. По-друге, в Україні сформована мережа центрів ветеранського розвитку при вищих навчальних закладах. У кожній області мінімум один. Саме в цих центрах ветеранського розвитку ветеран може отримати навчання щодо ведення бізнесу.

До того ж передбачені програми менторства для ветеранів, які вже ведуть бізнес і їм необхідна допомога. Є організації, зокрема серед громадськості, яка отримує державні гранти, щодо менторства від інших підприємців. У «Дії» також є список, де перелічені організації, які можуть допомогти ветерану та ветеранці сформулювати свою грантову заявку, бізнес-ідею. Однак найбільш ефективний спосіб, який ми спостерігаємо зараз на теренах України, це коли ветерани – успішні підприємці підтримують інших ветеранів. Дуже яскравою є Полтавська область, в якій сформована ціла спілка ветеранів-підприємців, які навколо себе постійно дорощують інших ветеранів та ветеранок до успішних бізнесів. Тож, думаю, іншим регіонам варто перейняти цей досвід.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павло Павліш, фракція «Слуга народу».

ПАВЛІШ П.В., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (одномандатний виборчий округ № 182, Херсонська область, політична партія «Слуга народу»).* Прошу передати слово Тетяні Цибі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тетяна Циба. Будь ласка.

ЦИБА Т.В., *голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»).* Доброго ранку! У мене запитання до пані міністерки Наталії Калмикової. У вас є нові програми щодо довготривалої абілітації ветеранів, паліативної допомоги. Чи планується перевести ці програми на постійну основу і взагалі як вони працюють? Розкажіть трохи детальніше про них.

Дякую.

КАЛМИКОВА Н.Ф. Дякую. Отже, яким чином ми працюємо. Є програма медичних гарантій, яку оперує МОЗ. Вона передбачає певний рівень послуг,

певний рівень доступу для всіх українців – дітей, дорослих і людей похилого віку. Коли ми визначаємо і бачимо, що саме для ветеранської спільноти є якась характерна потреба, яка виходить за межі таких типових програм, то ідемо на експеримент. Тобто приймаємо експериментальну програму, резервуємо під неї бюджет і потім за результатами ведемо далі дискусію, чи ця програма перейде і на інших українців, чи залишиться в рамках ветеранів, але на постійній основі. Наприклад, програми, які ви перелічили, – абілітація, довготривале лікування, лікування рубців та шрамів, ми розробили саме на виконання постанов, міністерських наказів, з січня почнеться їх контракування та передбачений бюджет на наступний рік.

Щодо навчання осіб, які повністю або частково втратили зір, у нас законтраковано зараз дві команди, ще п'ять очікують контракування, і вже дві групи ветеранів пройшли ці навчання. Думаю, що врешті-решт ми вийдемо на модель, за якою специфічні потреби ветеранів будуть на постійній основі підтримані державою, тому що втрата здоров'я відбулася через участь у бойових діях, безвідносно до поведінки самої людини.

Крім того, ветеранський досвід впливає на українців. Наприклад, до програми «Доступні ліки» нещодавно внесені зміни, які були результатом аналізу потреб. Було виявлено, що є певний перелік ліків для ветеранської спільноти, які необхідно включити до програми. Міністерство охорони здоров'я прийняло відповідні зміни, і зараз ці препарати доступні...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дмитро Давидович Кисилевський, фракція «Слуга народу».

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (одномандатний виборчий округ № 24, Дніпропетровська область, політична партія «Слуга народу»). Доброго ранку! Прошу передати слово Ковальчуку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Ковальчук. Будь ласка.

КОВАЛЬЧУК О.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 152, Рівненська область, політична партія «Слуга народу»). Рівненщина. У мене запитання до пані міністерки щодо цифрових послуг. Я хочу, щоб ви трохи розповіли нашому суспільству, не лише ветеранам, хоча їм, звичайно, передусім, про таку послугу, як «Ветеран PRO», яка стала можливою завдяки урядовій ініціативі. Ми знаємо, що Міністерство цифрової трансформації докладає зусиль для створення єдиного цифрового порталу. Держава – це не лише про гроші, про безпеку, про медичні послуги, а й про сервіси, зокрема онлайн, які роблять послуги доступними для багатьох, хто не має фізичної можливості дістатися до якоїсь локації, щоб заповнити документи

і подати заявку. На мою думку, це дуже важлива ініціатива, і ми хотіли б почути від вас, як це працює сьогодні, скільки вже є користувачів і що планується на наступний рік.

Дякую.

КАЛМИКОВА Н.Ф. Дякую, пане Олександр, за запитання. Я хотіла б розпочати з єдиної платформи «Ветеран PRO». Вона була запущена нами 24 жовтня цього року. Це було завдання Президента, ініціатива Прем'єр-міністра. Ми відпрацювали разом з усіма міністерствами всі послуги, які тим чи іншим чином надаються ветеранам, зокрема щодо гарантій, інформації тощо.

Чому це було потрібно? Тому що насправді ми бачимо, що попри безліч програм, які реалізуються на різних рівнях і урядом, і місцевою владою для ветеранів та ветеранок, обізнаність про них нашої цільової аудиторії виявляється критично низькою. Тому консолідація і комунікація однієї платформи може стати інструментом, що дасть нам змогу підвищити впізнаваність, зрозумілість: куди прийти і подивитися, що і як я можу отримати.

За місяць існування платформи на ній було вже понад 40 тисяч відвідувачів. Більше половини прийшли за пошуком за назвою сайту, що означає, що вони навіть не переходили із соцмереж, люди прицільно шукали саме цю платформу.

Крім того, ми розробили інформаційну базу і зараз активно працюємо над оцифруванням усіх послуг. Це, зокрема, пошук фахівця із супроводу, якого зараз можна знайти через «Дію». Для мене було надзвичайно показово, коли мені подзвонила Оля Руднева з *Superhumans* і сказала: «Калмикова, нарешті ми перед тим, як виписувати ветерана з нашого закладу, знаходимо в «Дії» його фахівця, якого вже приймають у громаді». Інші послуги, які ми постійно в роботі разом з Мінцифрою...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Остапенко Анатолій Дмитрович, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

ОСТАПЕНКО А.Д. Наталіє Фернандівно, хочу подякувати вам за вашу працю і за те, що робить міністерство. Але все-таки запитання стосовно фахівців із супроводу. Які механізми контролю за їх роботою ви запроваджуєте? Чи контролюєте ви фахівців із супроводу, які на місцевому рівні вважаються такими, але їх немає в реєстрі і вони не пройшли навчання? Як ви з цим боретесь? Наприклад, у Баштанці Миколаївської області є такі. Я їздив туди, з'ясовував ці питання. Це перше.

Друге. Скільки громад досі ще не ввели такі посади і як ви їм допомагаєте впровадити державну ветеранську політику? Чи ви їх стимулюєте і як підтримуєте?

Дякую за відповідь.

КАЛМИКОВА Н.Ф. Дякую за запитання. Насамперед хочу подякувати Верховній Раді, усім народним депутатам за підтримку в Державному бюджеті програми фахівців із супроводу. Виявилось, що цей інструмент, дійсно, дуже робочий. Звичайно, я не можу сказати, що 100 відсотків фахівців із супроводу працюють ідеально, це факт. Ми весь рік працювали, щоб знайти людей, які можуть виконувати це завдання, частина з них уже рік виконують цю роботу. Тобто загальна цифра у пів мільйона послуг – це суттєва робота з ветеранською спільною.

У нас є громади, у яких немає фахівців із супроводу. Це, як правило, сільські громади, де немає людей з вищою освітою, які хотіли б працювати. Це буває закономірно, коли люди виїхали, але тоді ми діємо через механізм меморандумів.

Яким чином ми контролюємо їхню роботу? По-перше, відповідний заступник начальника обласної військової адміністрації через структурний підрозділ модерує їхню роботу. На нього покладене завдання контролювати, як вони працюють, збирати зворотній зв'язок тощо. По-друге, ми завершили розробку і вже прийняли собі на баланс SRM-систему. Думаю, ті, хто знайомий з бізнесом, розуміють, наскільки важлива SRM-система, щоб вести кожен кейс, у якому можна було б передавати від одного фахівця до іншого, від одної громади до іншої, а також для того, щоб аналізувати їхню роботу як на рівні області, так і на рівні міністерства і на рівні уряду.

Останнє, про що я хотіла б сказати. Насправді, у нас є механізм зворотного зв'язку в «Дії», де є пошук фахівця із супроводу. Після отримання послуг там можна поставити сердечко або незадоволене обличчя. Дуже багато сердечок. Єдине, що фахівці із супроводу, які є ветеранами, просять замінити сердечко, бо ветеран ветерану сердечка чомусь не ставить.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вірастюк Василь, фракція «Слуга народу». Будь ласка, пане Василю.

ВІРАСТЮК В.Я., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування (одномандатний виборчий округ № 87, Івано-Франківська область, політична партія «Слуга народу»). Передайте, будь ласка, слово Ігорю Васильєву.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ігор Васильєв. Будь ласка.

ВАСИЛЬЄВ І.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 158, Сумська область, політична партія «Слуга народу»). Сумщина. Запитання до міністра освіти Лісового. Завдяки нашій і вашій роботі під час прийняття бюджету на

2026 рік відбулося суттєве збільшення фінансування вчителів. З 1 січня вони мають отримати плюс 30 відсотків до заробітної платні, з 1 вересня їх зарплата має бути більше 20 тисяч гривень. Але до кінця цього року ми повинні обов'язково врегулювати зарплату працівників дошкілля, садочків, позашкілля, профтехучилищ. Ми не можемо довести до ситуації, коли в одній будівлі буде і школа, і садочок, одні й ті самі діти, а зарплата відрізнятиметься в рази. Скажіть, будь ласка, на якому етапі зараз врегулювання цього питання і чи ми встигнемо зробити це до кінця року?

Дякую.

ЛІСОВИЙ О.В., *міністр освіти і науки України*. Насамперед дозвольте подякувати за підтримку Державного бюджету на 2026 рік, який містив цю програму і давно очікувану потребу підвищення заробітної плати вчителів. Ви за це проголосували, ми всі разом боролися і маємо результат. Але абсолютно справедливо, що підвищення повинно бути відповідним в усіх ланках освіти. Ми розуміємо, що маємо частково розв'язану проблему. Безумовно, це так, але значною мірою для викладачів закладів загальної середньої освіти, для викладачів, які забезпечують загальну середню освіту в закладах професійно-технічної освіти, в закладах фахової передвищої освіти завдяки вашим поправкам також забезпечується пропорційне підвищення заробітної плати професорсько-викладацького складу закладів вищої освіти.

Неохопленою на сьогодні залишається дошкільна освіта, позашкільна освіта, викладачі фахових дисциплін, майстри професійного навчання в закладах профтехосвіти і фахових коледжах. Насправді ці ланки освіти відносяться до сфери управління органів місцевого самоврядування. Ми опрацьовуємо можливість закрити цю потребу за рахунок збільшення надходжень ПДФО. Хочу зазначити, що загальні надходження ПДФО в громадах, що залишається, – 17 мільярдів гривень узагалі від освітньої субвенції і додаткових 6,5 мільярда гривень від цього підвищення, яке ми передбачили. Тому працюємо з громадами на предмет того, щоб вони використовували ці надходження ПДФО переважно на підвищення тим ланкам, які відносяться до їх сфер управління. Це по-перше. По-друге, ми розуміємо проблематику прифронтових регіонів, де цієї суми може не вистачити.

Водночас щодо дошкілля нагадую, що новий Закон «Про дошкільну освіту», прийнятий парламентом, передбачає можливість встановлення заробітної плати за межами тарифної сітки відповідно до можливостей, які мають громади...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юлія Леонідівна Сірко, фракція партії «Голос».

СІРКО Ю.Л., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»)*. Шановна пані

міністерко! Ми вам дуже дякуємо за роботу. На жаль, вас дуже мало видно на єдиному телемарафоні, я так розумію, він навіть для вас недоступний. Тому хотілося б почути зараз у залі і щоб почули наші глядачі й слухачі. Назвіть, будь ласка, три наймасовіші, найбільші програми для ветеранів і скажіть, де їх можна знайти і яким чином можна до них долучитися. Тому що я все розумію, але якась програма на 2 тисячі ветеранів, за всієї моєї поваги, адже в нас буде 1,5-2 мільйони ветеранів, це дуже мало.

Назвіть, будь ласка, три або п'ять найбільших програм і де їх знайти. Використаємо ці 2 хвилини замість єдиного телемарафону, хоча ви повинні там бути, на мою думку, як мінімум п'ять годин на тиждень, щоб роз'яснювати ветеранам їхні права і можливості.

Дякую.

КАЛМИКОВА Н.Ф. Дякую, пані Юліє. Єдиний телемарафон – це добре, і я там є, і мої заступники. Дякую вам за можливість і пропозицію сказати: де і що. Я рекомендувала б і закликаю ветеранів заходити на платформу «Ветеран PRO», на якій у дев'яти тематичних блоках є всі можливості – від здоров'я до всіх соціальних послуг.

Які три найбільші програми я рекомендувала б? Звичайно, по-перше, долучатися до спорту, і всі можливості там виписані. По-друге, я пропонувала б долучатися до роботи або створювати свій бізнес. Усі ці можливості там теж описані й створені. По-третє, напевно, я рекомендувала б ветеранам долучатися до громадської діяльності і підтримки інших ветеранів.

Хочу відразу зауважити, і це важливо для нашого спільного розуміння, що ветеран у нашому лексиконі, у нашому законодавстві – це учасник бойових дій. Більшість ветеранів зараз ще проходять службу в секторі безпеки і оборони. Частина звільнених з військової служби – це люди з інвалідністю. Ми це розуміємо, і я хотіла б, щоб більше ветеранів долучалися до використання того ресурсу, який ми як уряд разом з вами, народними депутатами, закладаємо до бюджету для того, щоб ветерани скористалися можливостями, створеними для них державою.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Завершальне питання – Михайло Бондар, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

БОНДАР М.Л. Дякую. Прошу передати слово колежанці Ірині Никорак.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ірина Никорак. Будь ласка.

НИКОРАК І.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська

солідарність»). У мене питання до міністра оборони. Пане Шмигаль, на жаль, ми так і не почули вашої чіткої відповіді на дуже конкретне запитання. Чи планується перегляд грошового забезпечення наших військовослужбовців? Я просто хочу нагадати, що за декілька місяців наші захисники і захисниці вже п'ятий рік триматимуть фронт з тим самим рівнем заробітної плати, що й чотири роки тому. Враховуючи вже прийнятий бюджет, ми, на жаль, не бачимо, що уряд ставить у пріоритет Збройні Сили України, маючи дірку 180 мільярдів гривень на грошове забезпечення і загалом понад 300 мільярдів на сили оборони.

Дякую.

ШМИГАЛЬ Д.А. Проектом бюджету збільшення грошового забезпечення у 2026 році не передбачається. Ми пропонуємо запровадити нову форму, контрактну, яка міститиме покращені умови для всіх військовослужбовців, зокрема для діючих військовослужбовців буде змога підписувати контракти за новою формою, отримувати за ними більше коштів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, «година запитань до Уряду» завершена. Дякуємо пані міністерці Калмиковій, Прем'єр-міністерці Свириденко, членам Кабінету Міністрів України за надані відповіді та участь у пленарному засіданні.

Шановні колеги, дякую всім за роботу. Оголошую перерву в нашому пленарному засіданні.

Працюємо далі заради України. Слава Україні!